

Espai Europeu d'Educació Superior (Claustre 5-3-2009)

Fa ja uns anys que es va començar a gestionar l'adaptació de les universitats espanyoles a l'espai europeu d'educació superior (EEES) o *procés de Bolonya*. Certament no hi ha hagut gaire discussió pública sobre què suposa Bolonya, com s'estava aplicant i què mitjans calien per passar de les grans paraules i projectes a les realitats transformadores que millorin el que ja teníem.

Les protestes de l'alumnat —entre les que està la ocupació de distintes instal·lacions universitàries— ha visualitzat un malestar que comparteixen una part important d'estudiants, del PAS — personal d'administració i serveis - i del professorat. El fet que la participació en els tancaments no sigui seguida de manera massiva no significa que la majoria de l'alumnat accepti l'aplicació del *procés de Bolonya* de la manera que s'està portant, al contrari, pensem que les diferents organitzacions estudiantils compten amb el recolzament del col·lectiu. Com a prova d'això ha estat el resultat del Referèndum portat a terme el passat dia 26 de febrer.

Les directrius de Bolonya suposen l'homologació de les titulacions universitàries a nivell europeu, així com facilitar la mobilitat, però, aprofitant l'avinentsa, s'han imposat canvis que suposadament haurien de millorar la qualitat de la Universitat pública però que no sembla que ho vagin a fer. És aquí on es centren els dubtes i les crítiques sobre el *procés de Bolonya*.

En aquest procés no s'ha encetat un diàleg sobre com reduir el fracàs universitari que, en cas de la UB, està al voltant del 30%. Tampoc s'ha discutit com aconseguir un sistema educatiu universitari més igualitari en termes reals. Amb massa rapidesa s'ha oblidat que existeix una gran desigualtat en l'accés del jovent a la Universitat. Hi ha barris de Barcelona i a la seva àrea metropolitana que no tenen pes en el sistema universitari, mentre que d'altres tenen pràcticament una presència del 100% dels seus estudiants de Batxillerat. Bolonya, tal com s'està aplicant, no contribuirà a trencar aquest mecanisme de desigualtat.

L'adaptació a l'EEES pot suposar que una majoria d'estudiants hauran de estudiar durant més anys i a un preu més elevat. Això incrementarà el cost real dels estudis i dificultarà la permanència al sistema universitari per motius econòmics personals i familiars.

Davant de les necessitats de millora del finançament — continuem sent un dels països de la Unió Europea que menys inverteix en educació - es pretén que el procés tingui un cost mínim, però no s'aprofita per plantejar seriosament les mancances financeres del sistema universitari espanyol i català. Si volem un ensenyament universitari de qualitat i competitiu hem de començar per dotar-ho econòmicament.

La universitat, a l'igual que la societat, té plantejats uns reptes a curt, mig i llarg termini que tan sols poden ser atesos satisfactòriament si es tenen idees i voluntats clares sobre quina és la Universitat que volem, quines han de ser les seves funcions i quins mitjans es necessiten.

La qüestió fonamental està en acordar com s'han d'afrontar els grans reptes davants dels que ens trobem: manca d'infraestructures adequades, adaptació a l'espai europeu, millora de la qualitat dels serveis prestats, finançament inadequat, deficiències en la gestió,...

Exigim una Universitat Pública i de Qualitat. Una Universitat de Progrés, que s'impliqui amb el progrés i el benestar de la Societat. Una Universitat Plural amb la participació de tots els sectors universitaris. Demanem que en el camí a l'EEES la nostra participació sigui crítica, alhora que constructiva, no podem acceptar qualsevol tipus de convergència neoliberal, ens oposem doncs, a què l'activitat universitària resti subordinada a consideracions mercantils de forma prioritària front a les consideracions acadèmiques .

La convergència de la universitat catalana amb l' EEES no serà possible sense una equiparació de les inversions amb la mitjana dels països de la Unió Europea.

El paper del PAS

La UB del futur no es pot portar a terme, de manera, creïble, si no tenim en compte el potencial humà, en primer lloc dels que en aquest moments hi són, i que conseqüentment són els que han de portar el debat i l'anàlisi actual

La universitat necessita transformacions importants que les apropi a l'entorn europeu, i això comportarà canvis en els sistemes de docència, recerca, avaluacions,... però, **algú té en compte els canvis d'adaptació que hauran de sofrir les tasques que desenvolupa el PAS?**

Els canvis provocats pel procés d'implantació de l'EEES ja es produeixen en molt àmbits de la vida laboral del PAS i sobre ells encara planeja l'incertesa de saber si son fruit de la improvisació del dia a dia o responen a una planificació acurada. La recepta sembla ser, un cop més, apanyeu-vos amb el que teniu!

Ningú defineix com es pretén vehicular la participació del PAS ni quin tipus de personal és necessari per tal que aquesta Universitat del Futur es porti a terme. No s'ha pensat en tot aquest procés en les funcions, reciclatge i formació que ha de complir el PAS, ni en les necessitats de plantilla.

L'equip de govern anterior no va plantejar en cap moment quin era el seu pla per al PAS, ans al contrari, va deixar una càrrega de problemes, com ara la manca de reconeixement professional i elaboració d'una relació de llocs de treball, estabilització del personal temporal, manca política de formació, manca de carrera professional,...

Molts i moltes considerem que la Universitat tenia i té greus defectes que cal plantejar, i que pensar en la Universitat suposa pensar en la Societat a la que pertany. Per aquestes raons, cal cridar a la responsabilitat i a la participació de la comunitat universitària en el debat sobre cap a on ens porta el *procés de Bolonya*.

Per tot això, proposem que s'estableixi una Mesa de diàleg de caràcter permanent, amb la participació de tots els sectors de la comunitat universitària, per discutir quina Universitat pública vol la Societat, així com per analitzar la situació de l'adaptació a l'EEES.

Caldria paralitzar l'aplicació del procés de Bolonya? La resposta la té aquest Claustre!!!!

PAS-CCOUB